



[Tarmbesvär](#)

Spolmask är en parasit som lever i tarmen. Den är ovanlig i Sverige. Smitta sker oftast utomlands, i områden där vattnet kan vara förorenat. Med läkemedel dör spolmasken och försvinner ur kroppen efter ett par dagar.

Spolmasken påminner om en daggmasc och är ofta 10–30 centimeter lång. Färgen kan vara ljusbrun till vit. Spolmask smittar inte från person till person.

En lindrig infektion ger oftast inga symtom, utan masken upptäcks vanligtvis i bajset. Du eller barnet kan också få upp spolmask genom munnen, om du kräks eller hostar kraftigt.

Ibland kan du eller barnet få ont i magen av spolmask. Ett barn kan också bli trött och inte vilja äta.

Vid en kraftig infektion kan du eller barnet få följande symtom, även om det är ovanligt:

- Mycket ont i magen och [tarmvred](#).
- Hosta och andningsbesvär.
- Gulsot, då blir huden gulaktig och kliar.

Du kan också få näringsbrist vid en kraftig infektion. Tecken på näringsbrist är bland att man blir trött, matt och nedstämd. Ett barn med näringsbrist växer inte som hen ska.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du eller barnet har spolmask. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) så snart det går om du tror att du eller barnet har en kraftig infektion av spolmask. Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills den jouröppna mottagningen eller vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp att bedöma symtom.

Det kan räcka med att beskriva masken, om du har sett den i bajset eller fått upp den när du har hostat eller kräkt. Ta gärna en bild på masken och har du möjlighet kan du ta med den till läkaren. Den skickas då för att undersökas i mikroskop.

Du eller barnet kan annars få lämna prov på bajset, så kallat avföringsprov. Provet undersöks i mikroskop för att se om det finns maskägg.

Ibland behövs också ett [blodprov](#). Det är för att se om det finns en särskild sorts vita blodkroppar i blodet, vilket kan vara ett tecken på kroppens reaktion mot larverna.

Spolmasken utvecklas från ägg till larver till maskar. Läs mer om spolmaskens olika utvecklingsstadier i kapitlet

Hur smittar spolmask?

Behandlingen består av ett läkemedel som innehåller det verksamma ämnet mebendazol. Du som är gravid behöver kontakta en läkare för att få veta om du kan använda läkemedel med mebendazol.

Läkemedel med mebendazol finns att köpa receptfritt som tabletter eller i flytande form. Både vuxna och barn över två år behandlas med läkemedlet. Biverkningar är ovanliga. Efter ett par dagars behandling har alla larver och maskar försvunnit.

Barn som har spolmask behöver inte vara hemma från förskola eller skola, om barnet mår bra. Spolmask smittar inte från person till person.

Spolmask sprids främst i områden där det saknas fungerande system för avlopp och vattenrening, eller där man gödslar med avföring. De flesta infektioner med spolmask i Sverige kommer från ägg som man har fått i sig utomlands.

Masken sprids genom att man får i sig äggen genom munnen. Det kan vara att du eller barnet har druckit förorenat vatten eller ätit exempelvis dåligt sköljda grönsaker. Äggen kläcks i tunntarmen till larver. De tar sig igenom tarmväggen och in i blodbanan.

Med hjälp av blodet kommer larverna till lungorna. När de är i lungorna kan du få hosta och svårt att andas.

Från lungorna tar de sig till matstrupen genom luftstrupen och struphuvudet. På så sätt hamnar larverna i magsäcken och tarmarna igen, där de utvecklas till vuxna maskar.

Läs mer om hur [luftvägar och lungor fungerar här](#).

Det tar upp till åtta veckor från att du har fått i dig ägg till att spolmasken har blivit en vuxen mask i tarmen.

En fullvuxen spolmask kan leva i ett till två år i tarmen. Varje dag producerar den många ägg som kommer ut med bajset. Äggen mognar i naturen efter ungefär två veckor och kan sedan leva och spridas under lång tid.

Det finns en form av spolmask som infekterar katter och hundar. Det är ovanligt, men du kan få lunginflammation om du får i dig ägg från sådan spolmask. Det beror på att äggen utvecklas till larver, som tar sig till lungorna. Larverna kan däremot inte utvecklas till vuxna maskar i tarmen hos människor.

Var noggrann med vad du äter och dricker, om du reser till områden där vattnet kan vara förorenat.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#) Du har också [möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2023-11-27

Redaktör:

Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Olof Hertting, barnläkare, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm

I patientlagen beskrivs bland annat vilken information du ska få om din vård.

Har du ett läkarbesök inbokat? Här finns tips på hur du kan förbereda dig.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).